

T.C.
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
BİTİRME ÇALIŞMASI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç:

Madde 1- Bu yönergenin amacı Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ) Sosyoloji Bölümü lisans programında yer alan SOS403 ve SOS404 Bitirme Çalışması dersi ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam:

Madde 2- Bu yönerge, AYBÜ Sosyoloji Bölümü Lisans Programında yer alan SOS403 ve SOS404 Bitirme Çalışması dersi ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Yasal Dayanak:

Madde 3- Bu yönerge, AYBÜ Bitirme Çalışması Yönergesine dayandırılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tanımlar, Organlar, Nitelikler

Bitirme Çalışması dersinin tanımı ve amacı:

Madde 4– (1) Bitirme Çalışması; Sosyoloji Bölümü lisans öğrencilerinin lisans eğitimleri boyunca edindikleri teorik bilgiyi makale yazma, gönüllü toplum hizmeti çalışması, staj, proje ve tez seçeneklerinden birinde yürütecekleri çalışmalar aracılığıyla uygulamalarına olanak sağlayan, lisans öğretimlerinin son yılında alacakları ilgili dersler kapsamında tamamlayacakları çalışmadır.

(2) Bitirme Çalışmasının amacı, öğrencilerin lisans eğitimlerinde edindikleri teorik bilgilerin alan uygulamaları ve bilimsel araştırmalarda nasıl kullanılacağı konusunda deneyim kazanarak mezuniyet sonrası döneme hazırlanmalarını sağlamaktır.

(3) Bitirme çalışması dersi 4' üncü sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Bu dersin tüm programlarda ulusal kredisi iki (2) ve AKTS değeri beştir (5).

(4) Bitirme Çalışması kapsamındaki alt alanlar aşağıdaki gibidir:

- 1) Makale Yazma
- 2) Proje
- 3) Staj
- 4) Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması
- 5) Tez

(5) Bu ders bağlamında öğrenciler yukarıda sunulan beş seçenekten bir dönemde yalnızca bir tanesini seçebilirler ve ikinci dönemde ilkinden farklı bir alt alanı seçerler. Tez

yazmak daha uzun bir süreç olduğundan birinci dönemde bu alt alanı seçenler ikinci dönemde de tez çalışmasını seçmek zorundadırlar.

Madde 5- Bu Yönergede geçen terimlerde;

Üniversite: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi’ni,

Ders: SOS403 ve SOS404 Bitirme Çalışması Derslerini,

Alt alanlar: Makale yazma, gönüllü toplum hizmeti çalışması, staj, proje ve tez seçeneklerini,

Danışman: SOS403 ve SOS404 Bitirme Çalışması derslerini yürüten ve öğrencinin seçtiği alt alanda ona yol gösterecek öğretim elemanını ifade eder.

Bitirme Çalışması dersinin alınabilme süresi ve şartı:

Madde 6– (1) Bitirme Çalışması Dersleri AYBÜ Bitirme Çalışması Yönergesinin 5. Maddesi gereğince Sosyoloji Bölüm müfredatının 7. ve 8. yarıyılında yer almaktadır.

(2) Bitirme Projesi dersini alacak öğrencilerin ilk dört dönemde yer alan SOS101 Sosyolojiye Giriş I, SOS102 Sosyolojiye Giriş II, SOS103 Sosyal Bilimlerde Yöntem ve Araştırma Teknikleri I, SOS104 Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem ve Teknikleri II, SOS201 Sosyoloji Tarihi I ve SOS202 Sosyoloji Tarihi II derslerini başarılı olarak tamamlamış olmaları gerekmektedir. Bu derslerden alttan dersi olan öğrenciler Bitirme Projesi dersi alamaz.

(3) Öğrencilerin, Bitirme Çalışması dersi ile ilgili ön hazırlık yapabilmeleri için Sosyoloji Bölümü tarafından her eğitim ve öğretim yılında en az bir defa verilecek olan Bitirme Çalışması Bilgilendirme Toplantısı’ na katılmaları gerekir.

Bitirme Çalışması dersinin alınması için başvuru ve tamamlanma süresi:

Madde 7– (1) Bitirme Çalışması dersini almaya hak kazanan öğrencilerin hangi alt alanı seçtiklerini belirten “SOS403 Bitirme Çalışması Başvuru Formu” nu (EK 1) doldurarak en geç 6. yarıyıl sonu sınavlarının bittiği gün teslim etmeleri; “SOS404 Bitirme Çalışması Başvuru Formu” nu (EK 1) doldurarak en geç 7. yarıyıl sonu sınavlarının bittiği gün teslim etmeleri gerekmektedir. Bitirme Tezi alt alanını seçen öğrencilerin 7. Dönemin sonunda tekrar başvuru formu doldurmalarına gerek yoktur. Staj alt alanı seçen öğrencilerin usul ve esaslarda belirtilen tarihlerde başvuru yapmaları gerekir.

(2) Araştırma temelli çalışmalar için etik onay gerekebilir. Araştırmanın Etik Kurul Onay Raporu gerektirip gerektirmediği danışmanla kararlaştırılacaktır. Bu durumda Etik Onay Formu’nun (EK 2) doldurulması gerekir.

(3) Bitirme Çalışması dersi kapsamında **Makale Yazma** Alt Alanını seçen öğrencilerin “Bitirme Çalışması Başvuru Formu” (EK 1) ile “Makale Yazma Alt Alanı Danışman Atama Formu”nu (EK 3) ilgili öğretim elemanın onayını alarak teslim etmeleri gerekmektedir.

(4) Bitirme Çalışması dersi kapsamında **Tez** Alt Alanını seçen öğrencilerin “Bitirme Çalışması Başvuru Formu” (EK 1) ve “Tez Alt Alanı Danışman Atama Formu”nu (EK 12) ilgili öğretim elemanın onayını alarak teslim etmeleri gerekmektedir.

(5) Bitirme Çalışması dersi kapsamında **Staj** Alt Alanını seçen öğrencilerin “Bitirme Çalışması Başvuru Formu” (EK 1) ile “ Staj Alt Alanı Danışman Atama Formu”nu (EK 14) ilgili öğretim elemanın onayını alarak teslim etmeleri gerekmektedir.

(6) Bitirme Çalışması dersi kapsamında **Proje** Alt Alanını seçen öğrencilerin “Bitirme Çalışması Başvuru Formu” (EK 1) ile “Proje Alt Alanı Danışman Atama Formu”nu (EK 15) ilgili öğretim elemanın onayını alarak teslim etmeleri; Bölüm Başkanlığı tarafından

imzalanmış “Proje Dilekçe Formu”nu (EK 11) projenin yürütüldüğü kurum ya da kişilere teslim etmeleri gerekmektedir.

(7) Bitirme Çalışması dersi kapsamında **Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması** Alt Alanını seçen öğrencilerin “Bitirme Çalışması Başvuru Formu” (EK 1) ile “ Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması Alt Alanı Danışman Atama Formu”nu (EK 16) ilgili öğretim elemanın onayını alarak teslim etmeleri; Bölüm Başkanlığı tarafından imzalanmış “Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması Dilekçe Formu”nu (EK 8) çalışma yapacakları kuruma teslim etmeleri gerekmektedir.

(8) Gerekli formları teslim eden öğrencilerin SOS403 ve SOS404 Bitirme Çalışması dersine kayıt yaptırmaları gerekmektedir.

Bitirme Çalışması yazımı ve düzenlemesi:

Madde 8– (1) Bitirme Çalışması raporları öncelikle APA olmak üzere, ASA, MLA gibi akademide genel kabul gören yazım tarzlarından birine uygun biçimde hazırlanır.

(2) Öğrenciler Bitirme Çalışması raporunu 12 punto (Times New Roman), bir buçuk satır aralığı, üst ve sol taraf 4 cm, sağ ve alt 2.5 cm kenar boşlukları kullanarak Word programında yazacaklardır. Makalenin beklenen uzunluğu, kaynakça ve ekler dışında, 15-30 sayfa arasındadır. Tez için Danışman öğretim elemanının önerisi dışında herhangi bir sayfa sınırı bulunmamaktadır.

Bitirme Çalışmasının yönetimi:

Madde 9- Bitirme Çalışmasının yönlendirilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi ilgili Danışman tarafından yürütülür.

Bitirme Çalışmasının teslimi:

Madde 10- Bitirme Çalışması dersi kapsamında teslim edilmesi gereken doküman ya da Bitirme Çalışması rapor veya metinleri dijital ortamda ve iki (2) adet ciltli olarak ilgili yarıyılın belirlenen ara sınav tarihinden bir hafta önce, yarıyıl sonu sınavları başlama tarihinden iki hafta önce son iş gününe kadar ilgili Danışmana veya Staj Komisyonuna iletilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Makale Yazma Alt Alanı Hakkında Bilgiler

Tanım:

Madde 11- Makale yazma; Bitirme Çalışması dersi SOS403 veya SOS404 kapsamında, Bitirme Çalışması Yönetmeliği’nde belirtilen koşullara uyan Sosyoloji Bölümü öğrencileri tarafından seçilebilen bir alt alandır. Bu alt alanı seçen öğrenciler, Danışmanlarının sorumluluğunda bilimsel makale yazacaklardır.

Amaç:

Madde 12- Öğrencilerin lisans programında kazanmış oldukları bilgileri, akademik anlamda gelişim göstermeleri için makale yazmada kullanmaları amaçlanmıştır. Bu temel amaç doğrultusunda, öğrencilerin sosyolojinin araştırma alanlarından birinde yeterli bilgi birikimini

edinerek akademik ve bilimsel bir dille makale yazmalarını ve dolayısıyla deneyim kazanmalarını hedefler.

Makale Yazma Kapsamı ve Yükümlülükler:

Madde 13- Öğrenciler, makale yazma kapsamında teorik ya da ampirik bir inceleme yapabilirler.

Madde 14- Bitirme Çalışması dersi kapsamında makale yazma alt alanını seçen öğrenciler, alt alan seçme formuyla birlikte Danışman Atama Formunu da teslim edeceklerdir. Bu hususta birlikte çalışmak istedikleri öğretim elemanının onayını alacaklardır.

Madde 15- Makale yazma alt alanını seçen öğrencinin makalesini bireysel olarak yazması ve teslim etmesi zorunludur.

Madde 16- Dönem sonunda, Danışman tarafından yapılan makale değerlendirmesi dikkate alınarak öğrencinin notu belirlenecektir. Makaleler sosyolojik bilgi birikiminin ve sosyolojik düşünebilme becerisinin yansıtılmasının yanı sıra, metnin organizasyonu, dilin anlaşılabilirliği, yazım kalitesi ve kullanılan kaynaklar dikkate alınarak değerlendirilecektir. Makalesi yetersiz bulunan ya da intihal yaptığı tespit edilen öğrenciler başarısız kabul edilecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Staj Alt Alanı Hakkında Bilgiler

Tanım:

Madde 17- Lisans Stajı; Bitirme Çalışması dersi SOS403 veya SOS404 kapsamında, Bitirme Çalışması Yönergesinde belirtilen koşullara ve Staj Komisyonunca her yıl yayınlanacak olan usul ve esaslarda belirtilen hususlara uyan Sosyoloji Bölümü öğrencileri tarafından seçilebilen bir alt alandır. Lisans Stajı 20 iş gününü kapsayacak staj faaliyetlerden oluşur.

Amaç:

Madde 18- Lisans stajı, öğrencilerin lisans programında kazanmış oldukları bilgileri alan deneyimi ile desteklemelerini ve pekiştirmelerini amaçlar. Bu temel amaç doğrultusunda, lisans stajı öğrencilerin Sosyolojinin farklı uygulama ve araştırma alanları konusunda gözlem yapmalarını, deneyim kazanmalarını, bilinçlenmelerini ve farkındalık kazanmalarını sağlamayı hedefler. Lisans programı çerçevesinde edindikleri kuramsal bilgilerin, kültüre ve alana özgü uygulamalarına yönelik bakış açılarını zenginleştirmek ve dolayısıyla akademik ve uygulamalı alanlarda daha üst düzey çalışma yapmaya yönelik motivasyonlarını artırmak gayesini güder. Çalışma yaşamına uyum göstermeleri ve çalışma disiplininin geliştirilmesine katkıda bulunmayı hedefler.

Staj Kapsamı ve Yükümlülükler:

Madde 19- Öğrenciler, lisans stajlarını sosyologların istihdam edilebildiği resmi veya özel tüm kurumlarda en az 20 iş gün süreyle yapabilir. Örneğin;

- Yuva, kreş ve özel eğitim merkezleri
- Huzur evleri
- Yetiştirme yurtları
- Hastaneler ve diğer sağlık birimleri
- Rehabilitasyon merkezleri
- Kamu ve özel sektör kurumlarının insan kaynakları, personel, eğitim ve AR-GE birimleri, vb.
- Enstitüler, araştırma merkezleri veya şirketleri
- Reklam şirketleri
- Başbakanlığa ve bakanlıklara bağlı kuruluşlar
- Yerel yönetimler (belediyeler)
- Kalkınma ajansları
- STK'lar (Dernek, vakıf, sendika, meslek birlikleri, odalar, barolar, vb.)
- Yayınevi, dergi, vb. staj yapılabilecek birimlerdir.

Madde 20- Öğrenciler lisans stajlarını yapacakları kurum veya kuruluş ile irtibatı kendileri kurar ve gerekli görüşmeleri yaparak staj yapacakları kurumdan onay alırlar. Staja başlayabilmek için lisans öğrencilerinin yapması gerekenler aşağıdaki gibidir:

- Bölüm tarafından verilecek Bitirme Çalışması Bilgilendirme Toplantısı'na katılınması,
- Bitirme Çalışması Bilgilendirme Toplantısı sonunda, Amerikan Sosyoloji Derneği'nin (ASA) Etik Kuralları'nın (EK 13) okunup imzalanması ve Usul ve Esaslar'da belirtilen Bölüm Staj Komisyonu'na teslim edilmesi,
- Uygun bir kurumun bulunması,
- Staj yapılması muhtemel kurumun Koordinatörünün ve gerekirse Danışmanın onayının alınması,
- Bölümün yapılacak stajdan beklentisini ifade eden Staj Protokolünün (EK 5) staj yapılacak kuruma iletilmesi,
- Onaylanan Staj Protokolünün Danışman'a teslim edilmesi,
- Bölüm tarafından onaylanan protokolün bir kopyasının staj yapılacak Kuruma iletilmesi, bir kopyasının Bölümde kalması,
- Staj Devam Formu (EK 6) ve Stajyer Performans Değerlendirme Formunun (EK 7) Bölüm internet sayfasından alındıktan sonra staj yapılacak kurumun yetkilisine iletilmesi.
- Zorunlu Staj Formu (EK 4) üç asıl suret, SGK beyan formu (EK 17) ve kimlik fotokopisi bir suret ve belgelerin teslim edildiğini gösteren senet iki suret halinde dekanlığa teslim edilmesi.

Madde 21- Sosyoloji öğrencilerinin lisans stajları süresince,

- Gerçekleştirdikleri gözlem ve faaliyetleri el yazısı ile özetledikleri bir Staj Defteri/Günlüğü tutmaları ya da ders kapsamında kullanacakları bir İnternet Günlüğü

oluşturmaları, (Staj Defteri/İnternet Günlüğü Ekran Resmi staj bitiminde Staj Raporu ile birlikte Danışmana teslim edilecektir)

- Bitirme Çalışması Bilgilendirme Toplantısı'nda belirtilen çerçeve içinde çalışmaları,
- ASA Etik Kuralları'na aykırı davranışlardan kaçınmaları,
- Belirlenen süreler içerisinde mutlaka stajlarını gerçekleştirdikleri kurumda bulunmaları,
- Sorumlu oldukları staj faaliyetlerinin niteliksel ve niceliksel olarak beklenen standartlar ve üzerinde olması için çaba sarf etmeleri,
- Staj yaptıkları kurumda Üniversitemizi ve Bölümümüzü temsil ettiklerinin bilincinde olmaları,
- Çalışma etiğine aykırı hiçbir davranışta bulunmamaları,
- Staj sonunda hazırlayacakları Staj Raporu üzerinde çalışmaları beklenmektedir.

Madde 22– (1) Staj raporu, öğrencilerin Lisans Stajı süresince edindikleri mesleki bilgi ve deneyimleri lisans programında öğrenilen bilgiler çerçevesinde ele alacakları rapordur.

(2) Öğrenciler, staj raporunu eğitim aldıkları dilde hazırlayacaktır. Staj raporunun beklenen uzunluğu, kaynakça ve ekler dışında, 20-30 sayfa arasındadır.

(3) Rapor, sosyolojik bilgi birikiminin ve sosyolojik düşünebilme becerisinin yansıtılmasının yanı sıra, metnin organizasyonu, dilin anlaşılabilirliği, yazım kalitesi ve kullanılan kaynaklar dikkate alınarak değerlendirilecektir. Raporda aşağıdaki başlıklar yer almalıdır:

- **Yönetici Özeti** - Staj raporunun 250-500 kelimelik bir özeti (Özetin aşağıda yer alan alt başlıkları içermesi gerekmektedir).
- **Staj Yapılan Kurum** – Bu bölümde stajın gerçekleştirildiği kurumun yapısı, hizmet verdiği sektör ve bu sektör içerisindeki yeri, misyonu, büyüklüğü ve organizasyon şeması belirtilecektir. Bölümün azami üç (3) sayfa uzunluğunda olması beklenmektedir.
- **Stajın Amacı ve Kapsamı** – İki ila dört sayfa uzunluğunda olması beklenen bu bölümde öğrencinin Lisans Stajı süresince üstlendiği görev ve sorumluluklar aktarılacaktır.
- **Staj Deneyiminin, Lisans Programında Öğrenilen Bilgiler Çerçevesinde Ele Alınması** – 10-15 sayfa uzunluğunda olması beklenen bu bölümde, lisans programında kazanılan bilgilerin, öğrenilen kuram ve modellerin, staj süresince yapılan gözlemler ve kazanılan deneyimlerle ne oranda paralellikler gösterdiği, gözlenen farklılıklar ve nedenleri ele alınacaktır. Ayrıca, uygun olan durumlarda, staj-akademik bilgi entegrasyonunu yaparken kültürel faktörlerin gözlenen rolü, bu konudaki tespit ve önlemler de yazılmalıdır.
- **Değerlendirme:** İki ila beş sayfa uzunluğunda olması beklenen raporun son bölümünde, ulaşılan sonuçların değerlendirilmesi beklenmektedir. Öğrenciler bu bölümde staj deneyiminden elde ettikleri kazanımları, karşılaştıkları sorunları ve staj programı ile akademik programa yönelik önerilerini sunacaklardır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması Alt Alanı Hakkında Bilgiler

Tanım:

Madde 23- Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması; Bitirme Çalışması dersi SOS403 veya SOS404 kapsamında, Bitirme Çalışması Yönetmeliği'nde belirtilen koşulları sağlayan Sosyoloji Bölümü öğrencileri tarafından seçilebilen bir alt alandır. Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması en az bir en fazla iki kuruluştaki gerçekleştirilebilecek ve her dönem için en az 80 saati dolduran faaliyetleri kapsar.

Amaç:

Madde 24- Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması, öğrencilerin içinde yaşadıkları toplumun sorunları hakkında gözlemler yapmasını, farkındalık kazanmasını, topluma karşı sorumluluklarını ekip çalışması içinde ve aynı zamanda bireysel inisiyatif olarak yerine getirmelerini hedeflemektedir. Bu bağlamda, toplumsal sorumluluk projeleri oluşturma, proje yazma, uygulamaya koyma, sivil toplum örgütlerini, kamu kuruluşlarını ve yerel yönetim (belediyeler ve muhtarlıklar) kuruluşlarını tanıma ve birlikte çalışma ve projelerin raporlanması konularında pratik ve teorik bilgileri kapsar. Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması, öğrencileri içinde yaşadıkları toplumu daha iyi tanıma; toplumun farklı kesimlerinin karşılaştığı sorunlarla ilgili farkındalık kazanma; bu sorunların çözümü için lisans programında kazanmış oldukları bilgilerini kullanabilme; farklı uzmanlık alanlarıyla proje çalışmaları yürütebilme; gönüllü çalışmalar yürütebilme; ekip içinde çalışabilme becerileri ile donatır.

Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışmasının Kapsamı ve Yükümlülükleri:

Madde 25– (1) Öğrenciler, gönüllü toplum hizmeti çalışmasını Danışmanlarının onayladığı herhangi bir sivil toplum kuruluşu, kamu kuruluşu veya yerel yönetim kuruluşları (belediyeler ve muhtarlıklar) işbirliğinde en az 80 saat süre ile yürütebilirler.

(2) Toplum hizmeti çalışması üç şekilde gerçekleştirilebilir:

a) Kurum içinde ve kurumun iş tanımı içinde,
b) Kurum içinde fakat kurumun iş tanımı dışında, (ör; kurumun hizmetlerinin tanıtımını yaygınlaştırmak ve hizmetlere erişimi kolaylaştırmak, yaşlılara bilgisayar öğretmek, göçmen çocukların sosyalleşmelerine katkı sağlamak, vb.)

c) Kurum dışında (mahalle, sokak özelinde muhtarla işbirliği içinde semtin sorununa odaklanmak gibi).

(3) Bu alt alan bireysel olarak veya azami 3 (üç) öğrenci tarafından birlikte yürütülebilir. İş bölümünün önceden bildirilmesi koşuluyla rapor birlikte yazılabilir.

Madde 26- Öğrenciler gönüllü toplum hizmeti çalışması yapacakları kurum ile irtibatı kendileri kurar ve gerekli görüşmeleri yaparak kurumdaki onay alırlar. Bazı özel durumlarda, gönüllü toplum hizmeti çalışması yapılacak kurum Bölüm ya da Danışmanı tarafından öğrenciye önerilebilir. Gönüllü toplum hizmeti çalışmasına başlayabilmek için lisans öğrencilerinin yapması gerekenler aşağıdaki gibidir:

- (a) Bölüm tarafından verilecek Bitirme Çalışması Bilgilendirme Toplantısı'na katılması,
- (b) Bitirme Çalışması Bilgilendirme Toplantısı'nın sonunda, Amerikan Sosyoloji Topluluğu'nun (ASA) Etik Kuralları'nın (EK 13) okunup imzalanması ve ilgili koordinatöre teslim edilmesi,
- (c) Uygun bir kurumun bulunması ve bu kurumda çalışma yürütülmesine yönelik kurumun onayının alınması,
- (d) Gönüllü toplum hizmeti çalışmasının gerçekleştiği kurum için uygunluk onayının alınması,
- (e) Bölümün yapılacak çalışmadan beklentisini ifade eden Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması Protokolünün çalışmanın yürütüleceği kuruluşa iletilmesi ve protokolün ilgili kuruluş tarafından imzalanması,
- (f) Onaylanan Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışması Protokolünün ilgili danışmana teslim edilmesi,
- (g) Bölüm tarafından onaylanan protokolün bir kopyasının çalışmanın gerçekleştirileceği kuruma iletilmesi, bir kopyasının bölümde kalması,
- (h) Performans Değerlendirme Formu'nun (EK 10) Bölüm internet sayfasından indirildikten sonra kapalı zarf içinde toplum hizmetinin yürütüleceği kurumun yetkilisine teslim edilmesi.

Madde 27- Sosyoloji öğrencilerinin toplum hizmeti uygulamaları çalışmaları süresince,

- (a) Çalışma kapsamında gerçekleştirdikleri gözlem ve faaliyetleri el yazısı ile özetledikleri bir Çalışma Defteri/Günlüğü veya İnternet Günlüğü tutmaları,
- (b) Bitirme Çalışması Bilgilendirme Toplantısı'nda belirtilen çerçeve içinde çalışmaları,
- (c) Amerikan Sosyoloji Topluluğu'nun Etik Kuralları'na aykırı davranışlardan kaçınmaları,
- (d) Belirlenen süreler içerisinde mutlaka çalışma yürüttükleri kurumda veya alanda bulunmaları,
- (e) Sorumlu oldukları faaliyetlerinin niteliksel ve niceliksel olarak beklenen standartlar ve üzerinde olması için çaba sarf etmeleri,
- (f) Çalışma süresince sosyolojik bakışı elden bırakmamaları,
- (g) Çalışma yürüttükleri kurumda Üniversitemizi ve Bölümümüzü temsil ettiklerinin bilincinde olmaları ve
- (h) Çalışma sonunda hazırlayacakları Çalışma Raporu üzerinde çalışmaları beklenmektedir.

Madde 28- Gönüllü Toplum Hizmeti Çalışmasını tamamlayan öğrenciler,

- (a) Çalışma yürüttükleri kurumdan alacakları projelerinin tamamlandığını gösteren bir yazıyı, kurum yetkilisi tarafından doldurulmuş olan Performans Değerlendirme Formunu kapalı bir zarf içerisinde alarak ilgili Danışmana teslim edeceklerdir.
- (b) Çalışma raporlarını (bkz. Madde 10) ve çalışma günlüklerini bir dosya içerisinde ilgili Danışmana teslim edeceklerdir.

Madde 29- Çalışma raporu, öğrencilerin gönüllü toplum hizmeti çalışması süresince edindikleri deneyimleri lisans programında öğrenilen bilgiler çerçevesinde ele alacakları rapordur.

Madde 30- Rapor, organizasyonu, dilin anlaşılabilirliği, yazım kalitesi ve kullanılan kaynaklar dikkate alınarak değerlendirilecektir. Raporda aşağıdaki başlıklar yer almalıdır:

- **Yönetici Özeti** - Çalışma raporunun 250-500 kelimelik bir özeti (Özetin aşağıda yer alan alt başlıkları içermesi gerekmektedir).
- **Çalışmanın Yürütüldüğü Kurum veya Alan** – Bu bölümde çalışmanın yürütüldüğü kurumun veya alanın yapısı belirtilecektir. Bölümün azami 3 sayfa uzunluğunda olması beklenmektedir.
- **Çalışmanın Amacı ve Kapsamı** – İki ila dört sayfa uzunluğunda olması beklenen bu bölümde öğrencinin çalışma süresince üstlendiği görev ve sorumluluklar aktarılacaktır.
- **Çalışma Deneyiminin, Lisans Programında Öğrenilen Bilgiler Çerçevesinde Ele Alınması** – 10- 15 sayfa uzunluğunda olması beklenen bu bölümde, lisans programında kazanılan bilgilerin, öğrenilen kuram ve modellerin, çalışma süresince yapılan gözlemler ve kazanılan deneyimlerle ne oranda paralellikler gösterdiği, gözlenen farklılıklar ve nedenleri ele alınacaktır. Ayrıca, uygun olan durumlarda, çalışma-akademik bilgi entegrasyonunu yaparken kültürel faktörlerin gözlenen rolü, bu konudaki tespit ve öneriler de yazılmalıdır.
- **Değerlendirme:** İki ila beş sayfa uzunluğunda olması beklenen raporun son bölümünde, yapılan hizmetin değerlendirilmesi beklenmektedir. Öğrenciler bu bölümde toplum hizmeti deneyiminden elde ettikleri kazanımları, karşılaştıkları sorunları ve akademik programa yönelik önerilerini sunacaklardır.

ALTINCI BÖLÜM

Proje Alt Alanı Hakkında Bilgiler

Tanım:

Madde 31- Proje alt alanı, Bitirme Çalışması dersi SOS403 veya SOS404 kapsamında, Bitirme Çalışması Yönetmeliği'nde belirtilen koşulları sağlayan Sosyoloji Bölümü öğrencileri tarafından seçilebilen bir alt alandır. Proje alt alanı, akademisyenler veya uzman araştırma kuruluşları tarafından yürütülen bir araştırma projesine dahil olmayı veya bağımsız bir araştırma projesi yürütmeyi ve araştırma kapsamındaki faaliyetleri kapsar.

Amaç:

Madde 32- Proje alt alanı, öğrencilerin bir bilimsel araştırma projesinin süreçlerini öğrenme, kendi bilgi ve becerilerini bu süreçlerde kullanarak okul sonrası döneme hazırlanmalarına yardımcı olma amacını taşır. Bu bağlamda proje önerisi hazırlama, proje yürütme, literatür değerlendirme, saha çalışmalarına katılma, verileri analiz etme, proje raporu veya proje katkı raporu hazırlama gibi çeşitli süreçlere dahil olmayı kapsar.

Madde 33- Öğrenciler dahil olacakları araştırma projesi için projeyi yürüten kurum ve kişilerle gerekli irtibatı kendileri kurar ve gerekli görüşmeleri yaparak kurumdan ve kişilerden onay alırlar.

Madde 34- Kurumların ve başka kişilerin yönettiği projelerde yer alan öğrencilerin yazacakları Proje Katkı Raporu'nda;

- Projenin sosyolojik önemi hakkında bilgi vermeleri,
- Projenin sosyolojik analizini yapmaları,
- Projedeki kişisel katkı ve deneyimleri hakkında bilgi vermeleri,
- Projenin literatür taraması, yöntem, veri analizi, raporlaştırma ve bulguları yayma/paylaşma aşamaları hakkında bilgi vermeleri gerekmektedir.

Madde 35- Proje raporu yazacak öğrencilerin;

- Kendi yazıp sundukları ve ilgili alandaki kurumdan kabul gören bir projede çalışmaları,
- Proje kapsamında literatür taraması yapmaları,
- Proje sonucunda elde edilen bilgi ve verileri uygun şekilde raporlamaları ve literatür kapsamında tartışmaları,
- Bir makalede bulunması gereken başlıklar doğrultusunda proje raporunu yazmaları gerekmektedir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tez Alt Alanına Ait Bilgiler

Tanım:

Madde 36- (1)- Tez; Bitirme Çalışması dersi SOS403 ve SOS404 kapsamında, Bitirme Çalışması Yönetmeliği'nde belirtilen koşullara uyan Sosyoloji Bölümü öğrencileri tarafından seçilebilen bir alt alandır. Bu alt alanı seçen öğrenciler Danışmanlarının sorumluluğunda bitirme tezi yazacaklardır.

(2) – Tez, diğer alt alanlardan farklı olarak iki dönem boyunca sürdürülecek olmasıdır. Tez alt alanını seçen öğrencilerin dersin ilk döneminde tez önerilerini vermiş, Danışman tarafından verilen tezle ilgili eğitim süreçlerine katılmış ve tezin en az bir bölümünü yazmış olmaları gerekir. İkinci dönem içinde ise yarıyıl sonu sınav haftasından iki hafta önce tez yazımının tamamlanmış olması ve birisi bölümde kalmak üzere Danışmana iki nüsha halinde teslim edilmesi gerekir.

Amaç:

Madde 37: Öğrencilerin lisans programında kazandıkları bilgileri sosyolojik araştırma pratiği ile ilişkilendirme ve öğrencileri lisansüstü eğitime ve akademik hayata hazırlama amacını taşımaktadır. Bu bağlamda öğrencilerden Danışmanlarının önerileri doğrultusunda ilgi duydukları bir alanda nitel veya nicel bir araştırma tasarımları ve bu tasarımı uyguladıkları bir tez yazmaları beklenmektedir.

Madde 38: Tez yazan öğrencilerin metnin tamamında APA kurallarına uyması gerekir. Bu kurallar bölümün internet sayfasında bulunmaktadır.

Yönergede Yer Almayan Hususlar

Madde 39: Bu yönergede yer almayan hususlar her yıl bölüm internet sayfasında yayınlanan usul ve esaslar ile AYBÜ Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile ilgili diğer mevzuat hükümlerine tabidir.

Yönergenin Yürürlüğe Girmesi

Madde 40: Bu yönerge AYBÜ Senatosu tarafından onaylandığı tarih itibariyle yürürlüğe girecektir.